

עפ"ת 29969/03 - מדינת ישראל נגד מועצת ابو דעוף

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 19-03-29969 מדינת ישראל נ' ابو דעוף(עציר)
תיק חיזוני: 251484/2018

בפני כבוד השופט אברהם בולום
המערערת מדינת ישראל
נגד מועצת ابو דעוף
המשיב

nocchim:

ב"כ המערערת, עו"ד גב' שני בן גיא

ב"כ המשיב, עו"ד ישעיה ניב

אין התייצבות מטעם המשיב

פסק דין

1. לפנוי ערעור על קולות העונש בגין דינו של בית משפט לטעבורה בעכו (כב' השופט אסתר טפנה גרדן) בפל"א 18-06-2923 מיום 31.1.19 (להלן: **גזר הדין**).

רקע וההילכים

2. עפ"י כתוב האישום אשר הוגש לבית משפט קמארה, ביום 5.6.18 המשיב נהג ברכב מסווג משא - משאית שמשקלה 18 טון, למטרות שימושם לא הוציא רישיון נהיגה לסוג רכב זה, וידיעתו אודות עונש שהושת עליון בנסיבות ביום 18.10.17 בתיק פל"א 3524-04-14, שכלל פסילה מלנהוג למשך 12 חודשים.

3. בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א- 1961 (להלן: "הפקודה"); נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף לסוג רכב (בלית מורשה), בנגד לסעיף 10(א) לפקודת נהיגה ללא רישיון רכב תקף בנגד לסע' 2 לפקודת.

4. המשיב כפר במיחס לו בכתב האישום. בעקבות עמדת זו התקיימו דיונים לשמעית ראיות הצדדים ולאחר מכן

עמוד 1

ניתנה הכרעת הדיון, שבגדירה המערער הורשע בעבירות המיחסות לו בכתב האישום.

גזר הדין

5. בגזר דין בו "המ"ש קמא עמד על מדיניות הענישה באשר לעבריינים אשר נפסלו מלנהוג לאחר שביבעו עבירות חמורות וمبرכעים עבירה של נהיגה בזמן פסילה וכן באשר לעבריינים הנהוגים ללא רישיון נהיגה (בלתי מורהה). בהתנהלות זו, כך צוין, המערער התעלם מערכיהם חברתיים הרואים להגנה; כמו ההגנה על משתמשי הדרך וגם כבוד החוק והחלטות בית המשפט.
6. בשים לב למединות הענישה המקובלת בהתאם לפסיקה, לאור חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, בו "המ"ש קמא מצא כי מתחם העונש ההולם הינו מאסר בפועל הנע בין 7 חודשים לבין 20 חודשים, בנוסף לפסילה בפועל עד 3 שנים וכן עונשים נלוויים.
7. בבוא בו "המ"ש קמא לקבוע את העונש הרاءו בגדרי המתחם, הוא הביא בחשבון לחומרה את עברו התעבורתי של המשיב אשר נוהג משנת 2000 וצבר לחובתו 35 הרשעות קודמות; האחרון מיום 17.10.18. בגין הוטלה הפסילה אותה הפר המשיב בתקיק זה וכן מאסר מותנה בן 7 חודשים שהינו בר הפעלה; הרשעה נוספת מיום 15.1.18 בגין נהיגה בפסילה במסגרת נדון המשיב למאסר בדרך של עבודות שירות; הרשעה נוספת מיום 13.9.13 בגין נהיגה בפסילה ואי צוות לשוטר בגין נזון למאסר מותנה ופסילה; וכן נגד המשיב הרשעות נוספות בגין נהיגה מופרצת ובאור אדום. למשיב גם עבר פלילי הכלול 6 הרשעות בגין ריצה המשיב גם מאסר בפועל. מנגד בית משפט קמא שקל לקוala את מצבו האישי והמשפחי של הנאשם (אב לשני ילדים קטנים); קשיין הכלכליים ומעצרו בתקיק זה.
8. בית משפט קמא קבע, כי לא נמצא מקום להקל עם המשיב נוכח נסיבות ביצוע העבירה אשר פורטו לעיל, כן "בשים לב לעבריינותו החוזרת ונשנית... זו הפעם הרביעית בהן מושיע הנאשם בפסילה כשבועת נהיגתו הייתה תלויה נגדו מאסר על תנאי... היהות שמדובר בנאים רצידיביט החוזר ומפר את צווי בית המשפט, ומסכן את הציבור... לצד זה יש לבטא את חומרת העבירות בפסילה ארוכה, במאסר על תנאי ובפסילה על תנאי" (פסקאות 19-21 לגזה"ד).
9. בגזר הדין בית משפט קמא הטיל על המשיב מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים, בניו כי ימי המעצר בהם היה עצור בתיק זה, מאסרים מותנים, פסילה בפועל מלנהוג לתקופה של 36 חודשים, ועודשים נוספים.
10. באשר לבקשת המערערת כי תוטל על המשיב פסילה בפועל למשך 10 שנים בהתאם לסע' 40א' לפקודה, בית משפט קמא קבע כדלקמן:

"הוראת סעיף 40א' לפקודה קובעת שבנסיבות המקרה שלפני יש להוות על פסילת הנאשם לתקופה שלא תפחית

מ-10 שנים. בית המשפט רשאי לסתות מכך, מנימוקים מיוחדים שייפרש. לאחר ש שקלתי בדבר, הגעתו למסקנה שאין למצות עם הנואם את הדין ברכיב זה, ובכך לחת ל' את האפשרות לשנות את אורחותיו ואת דפוסי התנהלותו בכביש עד היום" (פסקה 21 לגזה"ד).

11. עם מסקנה זו המערערת לא השילימה והגישה ערעור המתמקד בעונש הפסילה בפועל בלבד.

טענות הצדדים

12. לגישת המערערת, במקורה דן לא התקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות את הסטייה לפחות מהוראות סע' 40א' לפקודה. כן שגה ביום"ש קמא עת לא פירש בגזה"ד את הנסיבות המיוחדות שהובילו להשתתת הפסילה לתקופה בה בחר, שעה שבימ"ש קמא קבע בגזה"ד כי המשיב הינו עבריין רצידוויסט המסקן את הציבור.

13. מנגד, בדיון שהתקיים בפני, המשיב סמרק את ידו על מסקנותיו של ביום"ש קמא. הוא טען שהעונש הינו סביר, ובמלואתו ביום"ש קמא שקל את כל הנسبות והשיקולים הרלוונטיים והתחשב מכלול רכיבי העונש תוך ערכית איזון בין מרכיבי הענישה לבין מצבו האישי של המשיב. כן הזכיר את ההלכה לפיה ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בקביעת העונש אלא במקרים חריגים.

דין והכרעה

14. סע' 40א' לפקודה המתייחס ל-"פסילה בשל הרשעות חוזרות" מורה כדלקמן:

"(א) (1) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיפים 62(3), 64, 64, 65(א)(2) או (3) או (2) או (3) או (1) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיפים 62(3), 64, 64, 65(א)(2) או (3) או (2) או (3) או (1) הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תוך שימוש ברכב, ובעשר השנים שקדמו למועד ביצוע אותה עבירה כבר הורשע לפחות פעמיים על אחת מהעבירות האמורות, דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזקך רישון נהיגה, לתקופה שלא תפחט מעשר שנים;"

(ג) בית המשפט רשי -

(1) בנסיבות מיוחדות שייפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופות קצרות יותר מהתקופות האמורות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנואם משום סכנה לציבור;

15. אין חולק בין הצדדים כי הוראת סע' 40א' (א)(1) לפקודה חלה על ענייננו, שכן המשיב הורשע ב-10 השנים שקדמו לביצוע העבירה בה עסקנן, לפחות פעמיים בעבירה של נהיגה בזמן הפסילה. המחלוקת שנטשה בין הצדדים הינה מצומצמת וסבה סביר מסקנותו של ביום"ש קמא, כי במקורה זה יש לסתות מעונש המינימום -

למחלוקת זו אדרש להן.

16. בסע' 40א(ג)(1) לפקודה המחוקק הותיר בידי ביהם"ש שיקול דעת לkür את תקופת הפסילה, וכל זאת בתנאיים 2 תנאים מצטברים:

א. קיומ נסיבות מיוחדות שייפורשו בפסקה"ד.

ב. ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור.

17. במקרה דנן, אין לי צורך לשרטט את גבולות החיריג וגם לא גדרי סמכותו של ביהם"ש לסתות מהכלל; שכן מנקודת מבטו של קמא וכל הנسبות, נראה כי עסוקן במקרה מובהק להחלה הכלל. מעין מעמיך בתיק קמא לא מצאת אף נסיבה, לא כל שכן מיוחדת, שיכולה לבסס, ولو בדוחך, את מסקנותו של ביהם"ש קמא.

18. ביהם"ש קמא מצא:

"בנסיבות העניין,abis לב לכך שהנאשם הורשע, לאחר ניהול הנסיבות, ולהומרה העולה מעברינותו החזרת ונשנית, בפרט בעבירה של נהיגה בפסילה, כשמקור הפסילה בעבירה דומה, לא מצאת מקום להקל עליו. זו **הפעם הרביעית** בה מושע הנאשם נהיגה בפסילה, כשבעת נהיגתו היה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 7 חודשים. "(סע' 19 לג'ד).

כן הוסיף:

"בהתנען האמור, לאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים ואת מתחם הענישה, שוכנעתי שבנסיבות ביצוע העבירה, להיות שמדובר בנאשם רצידיביסטי, החזר ומפר את צווי בית המשפט, ומסכן את הציבור, עולה הצורך לשגר מסר עונייחי חד וברור כדי להרטיע את ציבור הנהגים. בנסיבות אלה יש להשיט [על] הנאשם מאסר בפועל, תוך הפעלת המאסר המותנה בחופף." (סע' 20 לג'ד)

ביהם"ש קמא קבע כי המשך נהיגתו של המשיב מkaplat בחובה מסוכנות הרבה למשתמשי הדרכ ולא הצבע על אף נסיבה מיוחדת מוקלה, דבר הסותר חזיתית את בחירתו להשיט על המשיב עונש פסילה במשך 36 חודשים ובכך לסתות מעונש המינימום הקבוע בחוק.

19. מעבר לאמור, עינתי בגילוונות הרשעות של המשיב ומתברר כי המשיב כבר עד כה 35 עבירות תעבורה חמורות, לרבות 3 רשותות בגין נהיגה בפסילה; נהיגה ללא רישיון רכב אשר פקען; נהיגה במהירות מופרזת; אי ציות לשוטר ולתמרורים; נהיגה באור אדום ושימוש בטלפון נייד בשעת נהיגת. כן עבר פלילי הכלול 6 הרשעות בגין עבירות רבות; כמו חבלה כשבערין מזווין; הפרת הוראה חוקית; הפרעת לשוטר במילוי תפקידו; החזקה/שימוש בסמים; החזקת אגרוף או סכין; פציעה או חבלה זדונית, אשר בגין חלקן הוטלו על המשיב מאסרים בפועל.

20. כן אזכיר את נסיבות ביצוע העבירה, כשהמשיב נהג בזמן פסילה לא רק ברכב פרטי, אלא במשאית שמשקלה 18 טון כאשר מעולם לא יצא רישיון נהיגה לסוג רכב זה, ועוד כשעונש מאסר מותנה מרחק מעל ראשו. התנהגות זו אף מחדדת את המ██וכנות הטמונה בהתנהלותו, מלמדת כי גם מאסר מותנה לא הרתיעו ומצדיקה

הרוחקתו מהכביש לתקופה ממושכת.

21. אני מקבל את טענת המשיב כי הטעבות תפר את האיזון שנעשה במלאת העונשה בין רכיבי העונש. מצוות המחוקק בהפעלת עונש הפסילה הקבוע בסע' 40א לפוקדה הינה ברורה, ומהכלל ניתן לסתות אך ורק בשני תנאים המצביעים, שלא מתקיימים במקרה זה.

22. לסימן, חשוב להזכיר כי מסקנותיו זו של בימ"ש קמא לא עומדת בחובת ההנמקה. הנימוק הכללי לפיו יש לתת למשיב "את האפשרות לשנות את אורחותיו ואת דפוסי התנהלותו בכביש עד היום", הינו כלל ונראה כי נכון לכל נאשם. אישור נימוק זה כמצדיק סטייה מהכלל תרוקן סע' זה, התכוויות שביסודו והעונש שבצדו מכל תוכן, אף תהפוך את הוראת המחוקק לאות מתה.

ニימוק זה גם לא מתישב, כפי שהקדמתי, עם עברו התעבורתי והפלילי המכובדים של המשיב, לא עם נסיבות ביצוע העבירה ולא עם התרשומות ומסקנותיו של ביהם"ש קמא. כל אלה מלמדים כי המשיב לא הפנים את המסר, מה גם שאין כל אינדיקציה שתעיד על שינוי חווובי אפשרי וצפוי בהתנהלות המשיב בעתיד.

23. במסקנתי כי נכון לקבל את הערעור, לא התעלמתי מההלהכה המגבשת לפיה ערכאת הערעור אינה נהגת להתערב בעונש שנקבע על-ידי הערכתה הדינונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני מדיניות העונשה הנהוגת והראואה (ע"פ 258/17 סלאח נ' מדינת ישראל, פס' 14 (10.8.2017); ע"פ 8057/16 שטרימר נ' מדינת ישראל, פס' 15 (9.8.2017). במרקחה זה הטעות בולטת ומחייבת היא את הטעבותה של ערכאת הערעור.

24. על כן ומכל המקובל, אני מחייב לocket את הערעור, ומעמיד בזאת את עונש הפסילה בפועל על-10 שנים. יתר רכיבי העונש כפי שנקבעו ע"י ביהם"ש קמא ישראו בעינם.

נitan היום, כ"ח אדר ב' תשע"ט, 04 אפריל 2019, בנסיבות ב"כ הצדדים.

חותימה